

Папа Бенедикт Шеснаести приликом недавне посете Хрватској изнео је две тачке за нови приступ: с једне стране јасно је осудио усташки режим као нељудски. Са друге стране, поновио је став Католичке цркве везан за пресуду надбискупу Алојзију Степинцу кога је осудио суд југословенских комуниста 1946. године: та пресуда је лажна и неправедна, идеолошки уобличена, али је у јавности и даље прихваћена као сушта истина, а тиме узрокује осуђујући став према хрватском надбискупу. Овим речима представник Свете столице у Србији, апостолски нунције надбискуп Орландо Антонини у интервјуу за „Политику“ прокоментарисао је изјаве папе Бенедикта Шеснаестог везане за период Другог светског рата и кардинала Алојзија Степинца.

Незванични извори из Српске православне цркве наводили су неколико пута у медијима да је поводом папине посете гробу кардинала Алојзија Степинца Светој столици упућена нека врста протестне ноте. Знате ли нешто о томе?

Уколико би Српска православна црква послала директно или преко Апостолске нунцијатуре протестну ноту Светој столици у вези са кардиналом Степинцем, а није то јавно обзнанила, онда ја нисам особа којој би требало поставити то питање.

Често је навођено да би добар корак који би приближио Римокатоличку и Српску православну цркву био када би папа посетио Јасеновац.

Са тим у вези, видим да се ствари већ померају. Од 15. марта 2007. бискуп Пожеге

монсињор Антун Шкворчевић са 90 свештеника организује прву, храбру, историјску посету Јасеновцу, молећи за све жртве, и то се дешава сваке године у Меморијалном комплексу. У септембру 2009. кардинал Бозанић је, такође, посетио Јасеновац а пре њега је то учинио и председник Бискупске конференције Хрватске, монсињор Марин Сракић, који је тамо био са пожешким бискупом Шкворчевићем, сремским бискупом Гашпаровићем и монсињором Хранићем, помоћним бискупом осјечко-ђаковачке надбискупије. Многи католички свештеници су присутни током ових посета, који се моле за све жртве на том злослутном месту, укључујући и српске жртве. Многи очекују да папа лично посети Јасеновац. Из онога што сам рекао могло би бити јасно зашто није дошло до такве посете. Сигурно не зато што није била жељена сама по себи. Понављам потребу да се настави са непристрасним проучавањем историјских чињеница. Видим у ствари, за разлику од оних који верују у пресуду из 1946, да католици верују да је на основу свих постојећих докумената та пресуда погрешна. Папа је, такође, затражио опроштај за грехе католика у различитим ситуацијама. Не видим зашто би то било тешко урадити и у овом случају, али је неопходно утврдити и појаснити кривицу за оно за шта се тражи опроштај.

Одлука са последнег заседана Светог архијерејског сабора званично гласи да ће на прославу 1700 година од доношења Миланског едикта 2013. године у Нишу бити позвани православни поглавари и високе делегације других хришћанских цркава, што је у црквеним круговима протумачено да поглавар Римокатоличке цркве неће бити позван.

Тема „Ниш 2013“, укључујући у то и позив папи, налазе су у извесном „застоју“ од маја 2010, зато што су ти догађаји у српском јавном мњењу одмах повезани са трагичним догађајима из Другог светског рата и све више и више су њиме условљени. Стога је у потпуности разумљива обазривост када се о тој теми говори на црквеном нивоу. Дозволите ми да нагласим да је оно што нас дели релативно мало у поређењу са свиме што нас спаја у хришћанском јединству. Не бисмо смели да заборавимо једни друге, али морамо да се трудимо да покажемо да смо сви браћа у Христу.

Како се званично упућује позив папи да посети неку земљу која није већински католичка?

Разумно је очекивати да када папа одлази у посету држави где већина нису католички верници – Србија не би била прва већински некатоличка држава у којој би дошло до такве посете – да до ње дође под најбољим условима: осим позива владе и католичке хијерархије, пожељно је да постоји сагласност већинске цркве или највеће религије,

тако да посета донесе очекиване обостране плодове. Барем годину дана пре посете, уобичајено, позив би требало да буде упућен да би било могуће обавити одговарајуће припреме.

Приликом недавне посете Хрватској, портпарол Ватикана, отац Федерико Ломбарди, изјавио је да папа размишља да прихвати позив председника Бориса Тадића и посети Србију. Да ли то значи да ће посетити Србију без позива већинске цркве?

То што кажете, могуће је у теорији, али не и у пракси. Елементарно правило учтивости спречава да се тако нешто деси, али и разлози које сам поменуо у претходном одговору.

(Политика)